

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL gratis mitgegeven.

R U S S L A N D.

PETERSBURG den 11 Maart.

De officiële Courant deelt heden het bekende manifest van de Porte mede en laat daarop deze aanmerkingen volgen: „Dit stuk heeft geene nadere verklaring noodig. Terwijl de Sultan het fanatisme van alle Muzelmannen tegen Rusland opwekt, hetzelfde als den gezworen vijand der vereerders van *Mahomed* voorstelt, alle naburige volken van onze oostelijke grenzen tot oorlog, en de talrijke onderdanen des Keizers, die onder de bescherming onzer wetten vreedzaam het Islamisme belijden, tot oproer aanzet; terwijl hij ons den opstand der Grieken en het oogmerk toeschrijft, om het Ottomansche Rijk omver te stooten, geeft hij aan den anderen kant aan de Verbondene Hoven te kennen, dat zijn eenig en waar oogmerk geweest is, tijd te winnen en op de aan hem gedane voorstellen tot bevrediging slechts met de wapens in de hand te antwoorden. Ja, nog meer, bij hetzelfde manifest verkondigt de Sultan aan Rusland de volkomene vernietiging zijner traktaten met de Porte, daar hij verklaart, dat hij de overeenkomst van Ackerman nooit als verbindend heeft beschouwd, en dat hij ze slechts gesloten had, om ze te breken, en tevens alle vroegere verdragen, welke door dezelve zijn bekrachtigd, te schenden; derhalve, om den luisterrijken titel van onzen nationalen roem te vernietigen. Voor en na de bekendmaking van dit stuk had de Divan niet opgehouden, dezelfde traktaten, opzigtens welke hij thans zijne ware oogmerken te kennen geeft, openlijk te schenden. Onze vlag en die van bijna alle naties bevaren den Bosphorus niet meer. Onze zuidelijke provinciën zien den eenigen uitweg voor onzen handel gesloten. Onze schepen worden te Konstantinopel aangehouden en hunne ladingen in beslag genomen. Onze onderdanen eindelijk zien zich genoodzaakt, het Ottomansche Rijk binnen 14 dagen te verlaten, of rajja's te worden en al de gevolgen daarvan te dragen. Zulke handelingen, zulke sterke uitdagingen en de maatregelen, welke zij vereischen, verwekken het grootste leedwezen. Dan de bezwaren, welke de Porte zich als het ware bejvert ons aan de hand te geven, worden eene volledige en snelle genoegdoening, en, terwijl Rusland, aan de eene zijde, met zijne bondgenooten de onderhandelingen ter vervulling van het Londensche traktaat voortzet, en aan de ander en den geest van dit verdrag, in al wat deszelfs uitvoering betreft, getrouw blijft, zal het, aan den anderen kant, met Gods hulp, weten deze noodzakelijke genoegdoening te verkrijgen, den handel op de Zwarte Zee die onschendbare vrijheid te verzekeren, welke de eerste voorwaarden van zijn bestaan is, zijne traktaten met de Porte die achting en vastheid, welke zij vereischen, en voor zijne benadeelde onderdanen die schadevergoeding, welke zij regmatig verlangen kunnen.”

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT den 25 Maart.

Eindelijk is de post van Konstantinopel met de brieven van den 11 Februarij aangekomen, en heeft men ook nog langs een buitengewonen weg berichten tot den 23sten dier maand ontvangen. Volgens dezen, heeft de Porte aan de Europeische gezanten eene opgaaf gevraagd van al de lieden hunner natie, die zich in Konstantinopel ophouden, voorgevende, van hun zekerheidspassen te doen uitreken en hen daardoor gerust te willen stellen. — De vervolgingen tegen de Armeniërs zijn met de grootste gestrengheid doorgezet. De katholieke verenigde geestelijken hebben allen, op vijf na, die zich nog eenigen tijd in Pera en Galata mogen ophouden, Konstantinopel verlaten en zijn naar den Archipel vertrokken. De toestand der verbannene Armeniërs moet schrikkelijk zijn; van de elfduizend huisgezinnen, die naar Angora gezonden waren en dagelijks nog door meerdere gevolgd werden, zouden niet meer dan vierduizend aldaar aangekomen zijn. Velen waren aan gebrek gestorven, en een groot aantal was door de overstromingen, het gevolg van het smelten der sneeuw in de gebergten, omgekomen; de pacha van Nicomedie heeft aan de Porte een verslag ingezonden, waarin hij de ellende dezer ongelukkige Christenen beschrijft en onder anderen meldt, dat tweehonderd kinderen en negentien zwangere vrouwen onder zijne oogen gestorven zijn, en allen eene prooi van den honger zouden zijn geworden, indien hij niet eenig brood onder hen had laten uitdeelen. De harde maatregel tegen de Armeniërs is zonder aanzien van persoon uitgevoerd; de vier gebroeders *Manacér*, hofbankiers van den Sultan, en het hoofd van het aanzienlijk huis *Eilo Ogelo Anglo* hebben ook in het lot hunner geloofsgenooten moeten deelen; allen hebben zich liever dit lot willen getroosten, dan van godsdienst veranderen (zich op nieuw tot de Armenische kerk begevende), waartoe de Patriarch hen herhaalde malen heeft aangemaand. De bezittingen dezer ballingen zijn verbeurd verklaard; hunne huizen worden openlijk verkocht; doch alleen Turken mogen die koopen, en hierdoor worden zij voor een spotprijs afgezet, dewijl noch te Pera noch te Galata goedge Muzelmannen wonen. De woningen, die de Porte niet aan den man weet te helpen, wil zij tot kasernen voor de troepen doen dienen, en hier tegen hebben de Europeische gezanten aan den Reis-efendi een verzoeg ingezonden, daar te voren zich nimmer Turksch krijgsvolk in Pera mogt ophouden, en men er, zoo aldaar troepen geleegd worden, voor wanorden en aanstekende ziekten vreest. De Joden moeten, op last van den Grooten Heer, binnen vier weken tijds allen van kleederdracht veranderen en, behalve den tulband, de Turksche kleedij aannemen. — Den 6 Februarij is er een bevel der Porte uitgevaardigd, om zesduizend man in Konstantinopel voor het leger te ligten, die met de paarden, uit Moldavie en Wallachije gekomen, voorzien en in de kavalieriedienst geoefend moeten worden, om vervolgens naar den Donau op marsch te gaan. Men had vernomen, dat vele Russische en Poolse troepen op de grenzen van Gallicie en van de beide Vorstendommen te zamentrekken, en dat, niettegenstaande de strenge bevelen van den Grooten Heer, waarbij aan de Turken op doodstraf verboden wordt, den voet in de Vorstendommen te zetten, in de omstreken van Bucharest gewapende Turksche strooptochten gezien zijn. De toerusting tot den oorlog duren ijverig voort; de vestingwerken aan de Dardanellen worden versterkt, en men zegt, dat de ingang van de Straat door eene zware ketting zal gesloten worden. De tijding van het vernielen van het rooversnest te Karabusa scheen op de Porte een zeer goeden indruk gemaakt te hebben, en zou haar waarschijnlijk tot vreedzame gevoelens hebben bewogen; doch die indruk was spoedig uitgewischt, toen zij hoorde, dat graaf *Capo d'Istria* met een Engelsch linienschip te Aegina was aangekomen.

BERLIJN den 21 Maart.

Voor eenige dagen, toen de 64 jarige prins *von Wittgenstein* met zijne kinderen, onder geleiding van hunnen hofmeester, te Laasphe de Lahn overvoer, viel de achtjarige zoon van den opziener *Delike*, welke zich bij de kinderen van den prins bevond, in den stroom. De hofmeester sprong hem na, greep den knaap, doch werd door den vloed overmeesterd en medegevoerd. In dit haghellijk oogenblik wierp zich de prins in de rivier, en had het geluk hen beide te redden. Z. M. de Koning, deze daad vernomen hebbende, heeft zijne deelneming en zijn genoege aan den prins betuigd.

G R O O T B R I T T A N J E.

LONDEN den 25 Maart.

De ministers hebben verklaard in het Lagerhuis, op de aanvraag van den heer *Wilson*, dat Engeland steeds alles zal doen, wat strekken kan, om het traktaat van Juli uit te voeren, en dat het gouvernement nog geene officiële opgaven heeft ontvangen, noch de verandering der betrekkingen tusschen Rusland en Turkije, en ook nog geene kennis draagt van eene bepaalde oorlogs-verklaring; dat wijsers ten aanzien van Griekenland nog dezelfde verordeningen bestaan, als voor den slag van Navarino.

— Men heeft berichten uit Lissabon van den 16den. De Regent had de koninklijke waardigheid nog niet aanvaard, doch had de Cortes ontbonden. Deze maatregel wordt hier te lande alleen aangemerkt als eene vertraging van het volvoeren van dat ontwerp. — Tusschen den Regent en den Britschen ambassa-

deur heerschte eene niet geringe spanning. De constitutionelen namen in menigte de vlugt.

F R A N K R I J K.

PARIS den 25 Maart.

In eenen brief uit Lissabon van den 13 dezer wordt gemeld, dat de Engelsche ambassadeur, de heer *Lamb*, bijna alle nachten aan boord van een Engelsch fregat doorbrengt, hetwelk men daaraan toeschrijft, dat de smalle gemeente de Engelschen opgeruid is, en eene dreigende houding tegen hen heeft aangenomen.

Intusschen meldt de *Moniteur*, dat, volgens berichten uit Lissabon van den 14 dezer, de zaken aldaar eenen anderen keer hebben genomen. In eenen op dien dag gehouden staatsraad heeft de Infant don *Miguel*, thans prins-regent, de belofte vernieuwd, om volgens de constitutie en de voorschriften van de grondwet te regeren. In denzelfden raad is de ontslating van de Kamer der afgevaardigden bepaald. De Engelsche ambassadeur heeft stellige instructiën ontvangen; de Engelsche troepen zijn vertrokken; drie regementen zijn naar de Middellandsche Zee onder zeil gegaan, waarvan het ene zich naar Gibraltar begeeft, het tweede naar Malta en het derde naar Korfu. Er zijn slechts twee Engelsche linienschepen op de Taag gebleven, voorts 300 man in het fort St. Julius, bestemd om de Engelsche kooplieden te beschermen, die zich voor hunne personen of bezittingen nog niet veilig mogten achten.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE den 27 Maart.

De audientie bij Z. M. is gisteren zeer talrijk geweest; dezelve heeft tot half zeven des avonds geduurd. De leden van de Kamers der Staten-Generaal hebben dezelve bijgewoond, om van Z. M. afscheid te nemen.

— Z. K. H. de Prins van Oranje vertrekt heden avond, te 9 uren, vergezeld van Hoogerdeszelfs adjudant, den baron *van Tuyt van Serooskerken*, naar Petersburg. Sommige Fransche dagbladen, welke den Prins reeds den 18 dezer hebben laten vertrekken, doen allerlei verhalen, en maken allerlei gissingen omtrent deze reis. Zij houden het er voor, dat dezelve met de Oostersche aangelegenheden in verband staat; ja een derzelve zegt, dat Z. K. H. de kroon van Griekenland uit handen van Keizer *Nikolaas* gaat ontvangen. Dit laatste vooral zal wel geen geloof vinden.

— Men meent in den nacht van den 21 en 22 dezer, wederom, op eenige plaatsen in de zuidelijke provinciën, een lichte aardbeving gevoeld te hebben, zoo als te Leuven, te Jauche, Jandrin en Jandrinouille. De barometer stond even laag, als bij de aardbeving in Februarij. Des avonds te voren was op genoemde plaatsen en te Brussel een sterk weerlicht gezien, en is niet verre van Doornik een man door den bliksem gedood. Op dienzelfden tijd is eene arbeiderswoning, gelegen in de nabijheid van de stad Middelburg, door den bliksem getroffen, en is dezelve in een daarbij liggenden koepel van de hofstede *Lustenburg* geslagen.

GRONINGEN den 31 Maart.

Het Departement Groningen der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* wijdde, den 26 dezer, eene openlijke vergadering aan de vereering der nagedachtenis van wijlen HENRI DANIEL GUYOT, als den grondlegger van het regelmatig onderwijs van Doof-stommen in ons Vaderland. In de Noorder-Kerk, daartoe door Heeren Kerkmeesters gunstig verleend, was een orkest opgericht, en dit, benevens de preekstoel en alle andere gestoelten waren met zwart laken, door wit afgezet, bekleed. De kinderen en naaste bloedverwanten van den overledene, allen in aanzienlijke of nuttige betrekkingen in de Maatschappij geplaatst, de Hoofd-Directeuren van het Instituut voor Doof-stommen, de Onderwijzers aan hetzelfde, de Bestuurders van alle departementen van dat Instituut en van de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* in dit gewest, eene talrijke commissie uit de Studenten aan de Hoogeschool, waren tot dit Gedachtenisfeest genoodigd en woonden hetzelfde in grooten getalle bij, zoodat lang vóór den aanvang der plegtigheid eene overgrote schaar van beide geslachten, uit deze stad en van elders te zamen gevloeid, het ruime kerkgebouw vervulde. Ook de tegenwoordige en vorige, in deze stad wonende, kweekelingen van het Instituut waren bij deze hulde, aan hunnen hartelijk geliefden leermeester toegebracht, tegenwoordig en schenen, hoe zeer dan ook den redenaar niet kunnende verstaan, evenzeer door al wat hen omringde getroffen, als het zien van hen geschikt was bij de overige toehoorders, om gewaarwordingen van deelneming en belangstelling in de gevierde plegtigheid op te wekken. Eene gepaste, wel uitgevoerde muziek van het talrijk bezette, uit meer dan honderd personen bestaande, orkest opende de plegtigheid, waarna de Hoogleraar LULOFS, na eene korte levensschets van den overledene te hebben gegeven, den betreurenswaardigen toestand van den Doof-stomme, die niet onderwezen is, treffend afmaalde, vervolgens schilderde, wat hij daarentegen dan is, wanneer hij, na regelmatig onderwezen te zijn, in het ouderlijk huis terugkeert, en daaruit de groote verdiensten van GUYOT ontwikkelde, die, niet zonder groote inspanning en veelvuldige opofferingen, zich de kunst van dat onderwijs eigen maakte, dezelve in ons Vaderland overbragt en aan haar eene grootere volkomenheid gaf. Een plegtig koorgezang, met woorden voor deze gelegenheid vervaardigd, en uitgevoerd door een groot aantal beminnaars en beminnaressen der toonkunst, wisselde een-en andermaal den Redenaar af, en zette een gepasten luister aan dit Gedachtenisfeest bij. De plegtigheid werd met eene statige slotmuziek besloten, terwijl de diepe stilte, die gedurende het geheele lijkfeest in de zoo talrijke vergadering heerschte, den indruk bewees, dien deze welverdiende hulde, aan wezenlijke verdiensten zoo waardiglijk toegebracht, op elken aanwezende maakte.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Den 24 Maart is uit 't Vlie vertrokken kapt. *G. H. Haverbult*, voerende het kofschip de Vriendschap gedestineerd naar Noorwegen.

*. De HOOGDUITSCHER OPERISTEN van Amsterdam zullen, in den grooten Schouwburg alhier, geven:

Woensdag, den 2 April (op vereerend verzoek): DON JUAN, ODER DER STEINERNE GAST, Groote, beroemde Opera in 4 Bedrijven. Muzijk van MOZART.

Dingsdag, den 8 April (tot zekere sluiting): TANCRED, groote Opera in 2 Bedrijven. Muzijk van ROSSINI. Daarna: DE KAPELMEESTER, komieke Opera. Muzijk van FIORIVANTI, Pär en CIMAROSA.

G E B O O R T E -, H U W E L I J K S - E N S T E R F B E R I G T E N.

*. Mijne geliefde Echtgenoot ALBERTINA JOHANNA LAMAN beviel heden van een' welgeschapen' ZOON.

Appingedam Mr. R. H. EIJSSONIUS WICHERS.
den 20 Maart 1828.

Bloedverwanten en Vrienden gelieven deze als bijzondere Kennisgeving aan te merken.

*. Heden verlost, door Gods goedheid, gelukkig van eenen welgeschapenen ZOON JANTJE EIKOLINA TEN POST, hartelijk geliefde Echtgenoot van Groningen D. v. H O O R N,
den 28 Maart 1828. Prd. te Noordhorn.

Dient deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*. Groningen den 28 Maart 1828. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER RENSINA BRAUWER, Wedw. D. A. ROELFSEMA.

Bloedverwanten en Vrienden, zoo binnen als buiten deze stad, gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken.

•• Mijne geliefde Echtgenoot ANTONIA REINA NIEUHOFF verloor heden voorspoedig en gelukkig van een' welgeschapen' ZOON.

Groningen

J. E. PÄHLIG.

den 28 Maart 1828.

•• Heden avond, omstreeks zes uren, verloor zeer voorspoedig van eenen welgeschapen' ZOON MAGRIETA JOHANNA VAN DER MEER, geliefde Echtgenoot van

Groningen

den 29 Maart 1828.

•• Mijne geliefde Echtgenoot G. P. TONKES beviel heden van eenen welgeschapen' DOCHTER.

Nieuwolda

den 29 Maart 1828.

•• Mijne geliefde Echtgenoot J. P. E. BACHENE verloor heden, door Gods vaderlijke goedheid, van eenen DOCHTER, welke echter, tot onze droefheid, kort na de geboorte overleden is.

Uithuizen

den 30 Maart 1828.

•• Heden nacht verloor mijne geliefde Echtgenoot S. MARRINK zeer voorspoedig van eenen welgeschapen' DOCHTER.

Groningen

den 30 Maart 1828.

Vrienden en Bekenden gelieven dit voor kennisgeving aan te nemen.

•• Heden nacht verloor mijne geliefde Echtgenoot K. MARRINK zeer voorspoedig van eenen welgeschapen' ZOON.

Groningen

den 30 Maart 1828.

Vrienden en Bekenden gelieven dit voor kennisgeving aan te nemen.

•• Heden verloor van eenen DOCHTER M. VAN RAAKEN, Echtgenoot van

Groningen

den 30 Maart 1828.

Getrouwd:

SEJJE G. KRUISINGA, van Veendam.

den 29 Maart 1828.

•• Groningen den 24 Maart 1828. Heden overleed alhier, aan eenen langdurigen borstziekte, tot droefheid zijner Echtgenooten, Kinderen en behuwd Kinderen, de Heer HENDRIK REIJERS, in het 57ste jaar van zijn voorheen zoo werkzaam leven.

Op schriftelijk verzoek van den overledene zal geen niterlijke rouw gedragen worden.

Bloedverwanten en Vrienden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken.

•• De lang gevreesde slag heeft ons getroffen: mijne veel geliefde huisvrouw ATTJE ROEGHOLT is heden morgen, na een lang en smartelijk lijden, in den ouderdom van bijna 63 jaren, en het 39ste van onzen genogelijken echt, overleden.

Bitterlijk bedroefd met mijne 9, waaronder drie aangehuwde kinderen, geef ik hiervan kennis aan Familie en Bekenden.

Groningen

den 27 Maart 1828.

•• Heden morgen, omstreeks 5 uren, overleed alhier, aan de gevolgen eener beroerte, onze waarde Moeder GRIETJE D. RIJKENS, Wedw. JACOB LEUTSCHER, in den hoogen ouderdom van ruim 79 jaren. Schoon dankbaar voor het voorrecht van zoo lang eenen geliefde Moeder te hebben mogen bezitten, treuren wij echter om haar gemis, en geven hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

Hoogkerk

den 28 Maart 1828.

•• Heden is, na een langdurig en smartelijk lijden, overleden onze teeder geliefde oudste Dochter JOHANNA WILLEMINA, in den ouderdom van bijna 18 jaren.

Meppel

den 29 Maart 1828.

•• Groningen den 29 Maart 1828. Heden morgen te vier uren overleed, tot onze bittere droefheid, onze veel belovende oudste Zoon SIMON, in den jeugdigen ouderdom van 18 jaren en ruim 2 maanden, na eenen korte doch hevige ongesteldheid van twee dagen; bitter bedroefd geven wij van dit ons smartelijk verlies kennis aan Vrienden en Bekenden.

ROELOF G. BROEKSEMA

en

W J A S. H A A K.

•• Bij R. J. SCHIERBEEK, te Groningen, is gedrukt en alom verkrijgbaar gesteld:

I. J. F. DIETERICH, *Handboek der Vee-Artenijkundige Heelkunde, of de kunst, om de uitwendige ziekten der Paarden en van andere Huisdieren te kennen en te genezen*; naar den Tweeden vermeerderden en verbeterden Druk, uit het Hoogduitsch Vertaald, door J. W. A. HART, *Vee-Arten der 1ste Klasse aan 's Rijks Vee-Artenij-school te Utrecht*, en G. KIJLSTRA, *Vee-Arten der 1ste Klasse te Drachten*; met eenen Voorrede en eenige Aanteekeningen, door Dr. A. NUMAN, *Directeur en Hoogleraar aan 's Rijks Vee-Artenij-school te Utrecht*; 3 Deelen, met Platen.

II. Berekenend Rekenboek, ten gebruike van de Scholen, volgens het Nieuwe Stelsel van Maten, Gewigten en Munten; door R. VAN KREGTEN, *Onderwijzer in de Wiskunde, te Groningen*, 2 Deeltjes, 2de Druk.

III. J. A. OOSTKAMP, eerste beginselen der Natuurkunde voor de Jeugd; in Leeslesjes, met Platen; tweede vermeerderde en verbeterde Druk.

IV. J. H. NIEUWOLD, de Twaalfjarige Jezus, 6de Druk.

V. G. J. F. CRAMER v. BAUMGARTEN, eerste beginselen der Bijbelsche Geschiedenissen, in Vragen en Antwoorden, 2de Druk.

•• Bij H. ECKHOFF HZ. te Groningen is gedrukt, en wordt bij denzelven en alom uitgegeven: *De Vruchten mijner Werkzaamheden, gedurende mijne Reize, over de Kaap de Goede Hoop, naar Java, en terug, over St. Helena, naar de Nederlanden*; door M. D. TEENSTRA, 1ste deel, in groot 8vo. De prijs is f 4-80 voor de in geringe getal overgedrukte exemplaren; wordende aan de Heeren Intekenaren voor den intekeningsprijs van f 3-50 afgeleverd.

Verkoop van Boeken, Rariteiten, enz.

•• De Boekverkoopers A. HAZELHOFF en J. J. DOESBURG gedenken, ten overstaan van eenen bevoegden BEAMBT, op Maandag, den 21 April 1828, en volgende dagen, in het REVENTER van het BURGER WEESHUIS, publiek te Verkoopen: Eene uitmuntende VERZAMELING VAN BOEKEN, RARITEITEN, ENZ.; diegenen, welke hier nog eenige RARITEITEN bij willen voegen, gelieven zulks spoedig aan een' der bovengenoemden op te geven.

•• Het wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat de POSTWAGEN van GRONINGEN op ZWOLLE, naar gewoonte, des Maandags en Donderdags, des morgens te vier uren, voor het huis van L. VAN DER MOLEN, aan de Groote Markt, in ÉÉNEN DAG OVER, ZAL AFRIJDEN, bij welken de Kaartjes zijn te bekomen en de Pakgoederen moeten worden bezorgd.

Ook zal voor het huis van even genoemden AFRIJDEN de POSTWAGEN van GRONINGEN op LEEUWARDEN, en wel iederen morgen te half zes; de Kaartjes ter bespreking van plaatsen zijn bij den ondergeteekende verkrijgbaar, die ook de Pakgoederen in ontvangst zal nemen.

J. TEN POST.

•• Op WOENSDAG, den 2 April 1828, des voormiddags te 10 uren, en vervolgens, zal er, voor de Behuizing van wijlen den oud-Raadsdienaar L. MULDER, in de Harderinge-straat, alhier, publiek worden Verkocht: deszelfs nagelaten INBOEDEL, bestaande in KABINETTEN, een KANTOOR, met eenen daarop staande PORSELEINKAST, HALVE KASTKLOK, LADE- en ANDERE TAFELS, STOELN, SPIEGELS, SCHILDERIEN, divers PORSELEIN, GLAS- en ander AARDEWERK, KOPER, TIN, BEDDEGOED, LINNEN, TAFELGOED, MANS LIJFSTOEBEHOOREN, eenig ZILVER, ENZ.

Alles te bezien des daags vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren, en ten derdenmale het ZILVER, ten dage van Verkoop, des voormiddags te elf uren.

E. J. OFFERHAUS, Notaris.

•• Op VRIJDAG, den 4 April 1828, des voormiddags te elf uren, zullen, op de Groote Markt alhier, publiek worden Verkocht: eene TENT, geschikt tot het houden van Verkoopingen van losse Goederen, eene groote TAFEL met SCHAMELS, LOSSE PLANKEN, PALEN, LATTEN, POTKAGHEL en meer andere Goederen.

E. J. OFFERHAUS, Notaris.

•• Op WOENSDAG, den 2 April 1828, des namiddags, zullen, voor de Behuizing van de Wedw. van den Raadsdienaar J. WARRING, in de Nieuwe Boteringe-straat, door de ASSOCIATIE van den oud-Weesh. BRAAM, worden Verkocht: diverse MOBILIA, bestaande in een EIKEN KISTKABINET, DITO KANTOOR met Bovenstuk, DITO KANTOOR, TREK-, LADE- en andere TAFELS, SCHILDERIEN, SPIEGELS, BEDDEGOED, DEKENS, AARDEWERK, VAATWERK en meer andere GOEDEREN, zoo als des daags vóór den Verkoop kan gezien worden, des namiddags van 2 tot 5 uren.

•• Aanstaaenden VRIJDAG, den 4 April 1828, zullen, op de Groote Markt, des morgens te elf uren, door de ASSOCIATIE van den Oud-Weesh. BRAAM en CONS., Verkocht worden: 3 beste WIPKARREN en meer andere GOEDEREN.

•• Aanstaaenden DONDERDAG, den 3 April 1828, des voormiddags te 10 uren te beginnen en vervolgens, zal, voor het NIEUWE BOELHUIS, in de Zwanen-straat, worden Verkocht: een aanzienlijke en deftige INBOEDEL, bestaande in uitmuntende KABINETTEN, dito RONDE en UITTREKTAFELS, STOELN met Trijpen en Matten Zittingen, heldere SPIEGELS en SCHILDERIEN, kostelijke PORSELEINEN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER, TIN, VERLAKT BLIK- en IJZERWERK, beste BEDDEN met TOEBEHOOREN, twee KLAVERIEN, een extra beste GLADMANGEL, groote ENGELSCH VUURHAARD; voorts LINNEN, MANS en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN en veel meer andere DEFTIGE MEUBELN. Alles te bezien Morgen, Woensdag namiddag, van 2 tot 6 uren.

•• Aanstaaenden VRIJDAG, den 4 April 1828, des morgens te 11 uren, zal, door de Firma BOS & COMP., op de Groote Markt worden Verkocht: I. Een uitmuntende hechtsterke FOURGON, met Metalen Bussen, van binnen met nieuw Blauw Laken gevoerd. II. Een dito FOURGON. III. Een hechtsterke, vaste KAPWAGEN, met Zwart Trijp gevoerd, enz.

•• WOENSDAG, den 9 April 1828, des voormiddags te 10 uren te beginnen en vervolgens, zal, door de Firma BOS & COMP., voor de Behuizing van wijlen HENDRIK ROSEMA, aan de Noorder-haven, op den hoek van de Haven-straat, worden Verkocht: deszelfs nagelaten ZINDELJKE INBOEDEL, bestaande in een uitmuntend EIKEN KISTKABINET, dito KANTOOR, VUREN KABINET, TAFELS, STOELN en STOELKUSSENS, SPIEGELS, OUDE en andere SCHILDERIEN in Olieverf, PORSELEINEN, KOPER en TIN, BLIK, IJZER- en VAATWERK, KLOK, BEDDEGOEDEREN en veel meer andere GOEDEREN. Alles te bezien Dingsdags bevorens, des namiddags van 2 tot 5 uren.

•• DONDERDAG, den 10 April 1828, des voormiddags te 10 uren te beginnen en vervolgens, zal, door de Firma BOS & COMP., voor de Behuizing van wijlen de Wedw. C. BLOEM, in de Haven-straat, worden Verkocht: deszelfs nagelaten ZINDELJKE INBOEDEL, bestaande in KABINETTEN, PULPITRUM, KLOK, TAFELS, STOELN, SPIEGELS, SCHILDERIEN, PORSELEINEN en GLASWERK, KOPER, TIN, BLIK, IJZER- en VAATWERK, BEDDEGOEDEREN; voorts LINNEN, een goed VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN en meer andere GOEDEREN. Alles te bezien des Woensdags namiddags van 2 tot 5 uren.

•• GROOTE HOUTVEILING, bij den Molen Overwater, te Hoogezand. Door het ongunstige Weder van den 22 dezer, zal men die VEILING hervatten op DONDERDAG, den 3 April 1828, des morgens te 11 uren. Voor hen, die verkiezen, om, door de veelheid der percelen, vooraf opnemng te doen, zullen er bij tijds Notitiën verkrijgbaar zijn.

•• Mr. J. D. TRESLING, Advokaat en Notaris, residerende te Slochteren, gedekt, op Vrijdag, den 4 April 1828 en volgende dagen, telkens des middags te 12 uren te beginnen, ten verzoeken van de Kinderen en Erfgenamen en ten Sterfhuize van wijlen de Weduwe HENDRIK JANS WESTERS, te Kolham, publiek op gewone Conditiën te Verkoopen: 30 HORENBEESTEN, 5 PAARDEN, 8 SCHAPEN; voorts BOEREN GEREEDSCHAPPEN, als: 3 WAGENS, WIPKARREN, PLOEGEN, EGGEN, ENZ.; MELKGEREEDSCHAPPEN, als: KERN met IJZEREN HOEPELS, TIJNEN, VATEN; eene NIEUWE CHAIS; BEDDEGOED; HUISMEUBELN; 30 KORVEN BIJEN, en meer andere LOSSE GOEDEREN.

Mr. J. D. TRESLING,

Notaris.

•• In het laatst van de maand April zal ter Verkoop worden gepresenteerd, op gewoon crediet: eene extra groote partij EIKEN WAGENSCHOT, plus minus 500 BLOKKEN, bestaande in extra droog WAGENSCHOT, PIJPHOUT, VATHOUT en half VATHOUT, in alle dikten, waarvan de tijd en plaats nader in de Courant zullen worden bekend gemaakt, en de Catalogussen bij tijds zullen worden rondgezonden en verkrijgbaar zijn.

•• UIT DE HAND TE KOOP: een TUIN, gelegen buiten de Oosterpoort, in de Kuba-steeg. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

•• TE HUUR, om op 1° Mei of dadelijk te aanvaarden: eene royale HEEREN BEHUIZING, staande aan de Noordzijde van de Noorder-haven. Te bevragen bij den Eigenaar H. B. ONNES.

•• Bij den ondergeteekende zijn nu, zoo als te voren bij J. LIJBERING, te bekomen: onderscheidene soorten van best NIEUW ROOD en WIT KLAVERZAAD, SMEERRAAZAAD, opregt NIEUW RIGA'S ZAAI LIJNZAAD, ROOD en GEEL MOSTAARDZAAD, WIT en ZWART VOGELZAAD, beste GROENE en GRAAUWE ZAAI- en ETERWTEN, WITTE-, BRUINE- en ANDERE BOONEN, ENZ. ENZ.; recomandeert zich te dien einde aan zijne Stad- en Landgenooten.

Groningen

den 29 Februarij 1828.

BEREND HAITZEMA DE JONGE,

aan het Schuitendiep,

in het wapen van Drenthe.

NB. Bij denzelven is ook eene HEEREN BEHUIZING TE HUUR, tegen aanstaande Mei, staande in de O. Kijk-in-'t-jat-straat.

•• Bij J. POORTMAN,

in de Oude Kijk-in-'t-jat-straat en bij C. POORTMAN, aan de Groote Markt, zijn op heden aangekomen: VERSCHIE en GEROOKTE ZALM en opregte zoete CILINAAS-APPELEN en frisch gevangene TEXELSCH OESTERS, vet van Visch; alsmede GEROOKTE WESTFAALSCH EKKELHAMMEN en groote NIEUWE NOTEN, bij de Baal en bij het getal.

•• Bij J. II. en I. J. ENSING zijn thans versch te bekomen: TEXELSCH KOROESTERS, benevens ORDINAIRE DITO, zoo uit zee aangebragt, tot de Civilste Prijzen.

•• STUKADOOR.

HEIN HEERIJLERS, Stukadoor, berigt het publiek, dat hij wederom to Groningen is gekomen. Dezelve is te bevragen in zijne oude woonplaats, bij HUIZINGA, Mantelverhuurder, in de Folkinge-straat.

•• Bij de Gekwalificeerde Kollekturs S. J. VAN COEVORDEN EN ZOON, aan de Vischmarkt, te Groningen, zijn te bekomen: KOOPLOTEN voor de EERSTE KLASSE der 139ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, welke op Dingsdag, den 8 April 1828, zal trekken, en wel een Heel Lot f 11-00, Half f 5-50, Vijfde f 2-20 en een Tiende f 1-10. Alsmede in KOOP, voor alle klassen doorgefortuneerd, een Heel Lot f 46-00, Half f 23-00, Vijfde f 9-20, Tiende f 4-60 en een Twintigste f 2-30. Ten Kantore van dezelve wordt gehouden GENERAAL CONTRA-BOEK voor de geheele Loterij.

Groningen

den 24 Maart 1828.

De Gekwalificeerde Kollekturs:

S. J. VAN COEVORDEN EN ZOON.

•• Een TUINMAN, liefst Ongehuwd, terstond in DIENST kunnende treden, vervoegde zich ten spoedigste bij den DRUKKER DEZER.

•• Twee VERWERS KNECHTEN, hun Werk goed verstaande en terstond DIENST verlangende, vervoegen zich bij

DE JONGE en BEKKERING,

in de Turfstoren-straat, te Groningen.

•• Er wordt verlangd, terstond of tegen Mei aanstaande, eene BEKWAME WERKMEID. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Op *Vrijdag*, den 4 April 1828, des voormiddags te 11 uren, zal, door den Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in het bijzijn van den fungerenden Hoofd-Ingenieur, *C. van der Poel*, in het Provinciehuis te Groningen, worden aanbesteed:

- 1.) *Het vernieuwen van onderscheidene vakken Beschoeijingen, gelegen langs het Kanaal van Groningen naar Delfzijl, in den jare 1828.*
- 2.) *Het maken van Steenen Walgloofingen, langs het Kanaal van Groningen naar Delfzijl, in den jare 1828.*
- 3.) *Het vernieuwen van een Heuten Brug, in het Dorp Kantens.*

Deze aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en opbod.

De bestekken, waarop de bovengemelde aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen ter lezing liggen in het Provinciehuis, en bij de Kasteleins van der Molen en van der Nap, aan de Groote Markt, te Groningen; zullende vóór de aanbesteding de noodige aanwijzing *in loco* worden gedaan, en bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur, *C. van der Poel*, nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Groningen De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
G. W. VAN IMHOFF.

den 24 Maart 1828.

VERPACHTING.

Op *Vrijdag*, den 25 April 1828, des voormiddags te 11 uren, zal door den Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in het bijzijn van den fungerenden Hoofd-Ingenieur, *C. van der Poel*, in het Provinciehuis te Groningen, worden overgegaan tot de verpachting:

- 1.) *Van de Ontvangst der Passagie-gelden door de beide Spilsluizen te Groningen; in 2 percelen.*
- 2.) *Van het Haven-geld van Schepen, varende in en uit de Haven buiten de A-poor, bij Groningen.*
- 3.) *Van de Ontvangst der Passagie-gelden door het Vallaat te Stroobos.*

De voorschrevene verpachting zal geschieden voor eenen onbepaalden tijd, ingaande met den eersten Augustus 1828, bij opbod en bij het uitgaan van waslicht.

De conditiën, waarnaar de voorschrevene verpachting zal plaats hebben, zoo mede het reglement voor de beide Spilsluizen en de instructie voor de bedienaars derzelfde, zullen ter lezing liggen in het Provinciehuis en bij de Kasteleins van der Molen en van der Nap, aan de Groote Markt, te Groningen.

Zullende vóór de verpachting de vereischte inlichtingen bij den fungerenden Hoofd Ingenieur, *C. van der Poel*, te bekomen zijn.

Groningen De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
G. W. VAN IMHOFF.

den 26 Maart 1828.

NATIONALE MILITIE.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van de Loringen der Nationale Militie der ligting van den jare 1827, dat de Militieraad deszelfs tweede zitting zal houden in de gewone Vergadering in het Raadhuis, op *Dingsdag*, den 1 en *Zaterdag*, den 5 April aanstaande, telkens des voormiddags te 9 uren; dat zij, die reclameren op Broeders dienst, te kleine maat of andere redenen, op den 1sten, en de zoodanigen, die lichaams-gebreken hebben, op den 5 April voor denzelfden moeten verschijnen; terwijl hij, die geene redenen van vrijstelling heeft, niet voor den Militieraad behoeft te verschijnen, en eindelijk, dat zij zich niet op het ontvangen van een Oproepings-biljet moeten verlaten.

Groningen den 24 Maart 1828.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der stad Groningen, overwegende, dat bij sommige Ingezetenen dezer stad eenige twijfel schijnt ontstaan te zijn, ten aanzien van de betaling van de belasting, bekend onder de benaming van het Kraangeld;

Overwegende, dat deze belasting is vastgesteld bij het Reglement op de stedelijke Belastingen te Groningen, gearresteerd bij den Raad dezer Stad, den 3 Februarij 1823, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 7 Februarij 1823, no. 29, en gepubliceerd den 27 Februarij 1823; en dat daarbij bepaald is, dat met den aanvang van den jare 1823 en vervolgens, zoo lang de behoeften der Stad Groningen zulks vorderen, aldaar, onder anderen, zal worden geheven eene belasting, bekend onder den naam van Kraangeld, en wel ten bedrage en op zoodanige wijze, als in den jare 1822 heeft plaats gehad, onverminderd zoodanige veranderingen, als inkomstig dien aangaande gearresteerd mogen worden;

Overwegende, dat daarin nog geene verandering is gemaakt, en overzulks ook deze belasting even als te voren moet worden betaald;

Overwegende, dat ook de opbrengst daarvan over het jaar 1828, op dezelfde voorwaarden, als in vroegere jaren, is verpacht aan den Koopman *Jan Poortman*, alhier woonachtig; hebben goedgevonden, de Ingezetenen, ter voorkoming hunner schade, hiervan kennis te geven, zoo als geschiedt bij deze.

En zal deze worden gedrukt en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts in de Groninger Courant geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 27 Maart 1828.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het bestuur der stad Groningen: R. LOHMAN.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag, den 24 Maart.

De vergadering te half één uur geopend zijnde, worden de notulen van de vorige zitting gelezen en goedgekeurd.

Is ontvangen en gelezen een Koninklijk besluit, houdende, dat, uit hoofde van de ongesteldheid van Z. Exc. den Minister van financiën, de heer Staatsraad, administrateur voor de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen (*van der Fosse*) zich heden in de vergadering zal begeven, ten einde de wet betrekkelijk de publieke entrepots, waarvan de discussie aan de orde van den dag is, te verdedigen.

Onmiddellijk daarop treedt de heer *van der Fosse* binnen, en plaatst zich aan de tafel, voor hem bestemd.

Z. Exc. de Minister van binnenlandsche zaken en van den waterstaat zendt, overeenkomstig artikel 226 der Grondwet, het jaarlijksch verslag in, wegens den staat van de hooge, middelbare en lagere scholen. Dit verslag zal worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

De heeren *van Suchtelen* tot de Haer, *Hora Siccama* en *Fontein Verschuier* geven schriftelijk kennis, dat zij, door ongesteldheid, verhinderd worden de vergadering bij te wonen. De heer *van Bommel* geeft dergelijke kennis, uit hoofde van het overlijden van een zijner kinderen. Aangenomen voor notificatie.

Aan de orde van den dag is de beraadslaging over het ontwerp van wet betrekkelijk de publieke entrepots.

De heer *Bijleveld* brengt een zeer uitgebreid advies uit, ter bestrijding der wet. De middelen, daarbij voorgedragen, komen hem voor niet doelmatig te zijn. Naar zijne meening, behoorde het niet van de regering af te hangen, in welke steden publieke entrepots zullen worden gevestigd: dit behoorde bij de wet te worden bepaald, of liever nog, aan elke zeehandelstad, welke zou verlangen een entrepot te hebben, behoorde zulks te worden toegestaan, mits voldoende aan hetgeen daartoe vereischt wordt. Op die wijs zou de gunst van het entrepot algemeen en geen privilegie voor enkele steden slechts zijn, ter keuze van het hoog bestuur. De redenaar tracht voorts het antwoord te wederleggen, door de Regering gegeven op de aanmerkingen van de eerste afdeling, waartoe hij behoort. Hij ziet in art. 1 eene verderfelijke strekking der wet, zoodat alleen aan eenige voornaame steden het genot van het entrepot door het gouvernement zal worden toegestaan. Het doel der wet is uitbreiding van handel en scheepvaart; dit doel nu zal men geheel missen; want, uit hoofde van de bepaling van art. 2, zal geen vreemde handelaars goederen naar de Nederlanden zenden, noch een inlandsch koopman goederen uit vreemde landen ontbieden, in de onzekerheid waarin zij zijn zullen, dat het gouvernement, uit kracht van dat artikel, die goederen soms, gedurende de reis, mogt verklaren in de publieke entrepots niet te kunnen worden opgeslagen, maar te behooren tot de uitzonderingen, waarvan in dat artikel wordt gesproken, en welke het gouvernement naar goeddunken kan vaststellen. Voor het overige vreest de redenaar, dat de wet de strekking heeft, om af te zien van het stelsel van den 12 Julij 1821, en om

een verbodstelsel met hooge regten in te voeren: want men behoeft geene entrepots bij een stelsel van matige regten, gelijk wij hebben. Om al deze redenen kan hij de wet niet aannemen.

De heer *de Moor* beschouwt dezelve uit een geheel ander oogpunt. Naar zijn inzien, strekt zij geenszins, om het stelsel van 1821 te vernietigen, maar veel eer om het te bevestigen, daar zij de belangen van den handel met die van de nijverheid overeenbrengt; zij doet de belemmeringen, welke de handel tot dus verre ondervond, verdwijnen, en kan als eene wezenlijke weldaad beschouwd worden, daar zij mede strekt, om het vertier van onze eigene voortbrengselen te bevorderen. Men heeft de wet te onrecht eene wet van entrepot genoemd; zij is eigenlijk niet dan eene wet van wederuitvoer, en zij verdient in alle opzichten de goedkeuring der Kamer te erlangen.

De heer *Serruys* verdedigt insgelijks de wet, en doet opmerken, dat zij voor deze landen niet nieuw is; dat zij hersteit, hetgeen vóór de overheersching der Franschen bestond; dat zij voordelig is voor den handel in het algemeen en voor den transitohandel in het bijzonder, welke door de thans bestaande wetgeving aan groote belemmeringen en moeilijkheden onderhevig is; dat men nu niet meer vreemde schepen met ballast uit onze havens zal zien vertrekken, maar beladen met allerlei goederen, waarvan bij ons de stapelplaats zal zijn, uit hoofde van onze gelukkige ligging. Indien men met onbevooroordeelde oogen de wet beschouwt, zal men hare heilzame strekking en haar nut niet kunnen ontkennen. Hij zal ze dus gaarne aannemen.

De heer *Collot d'Escury van Heinenoord* bestrijdt de wet op dezelfde gronden, welke door den heer *Bijleveld* zijn aangevoerd. Hij is tegen het stelsel van entrepots, en zegt, dat wij die niet noodig hebben bij het stelsel van matige regten, bij de wet van den 12 Julij 1821 aangenomen; in Frankrijk en Engeland, daarentegen, is het stelsel van entrepot noodzakelijk, omdat daar hooge regten bestaan. Aan matige regten en vrijheid van handel hebben wij onzen voormaligen bloei en welvaart te danken gehad, men moet dus van dat oude stelsel, bij de wet van den 12 Julij 1821 vernieuwd, niet afwijken; men heeft het reeds te veel gedaan door de wijzigingen, te onrecht verbeteringen genaamd, welke in die wet van tijd tot tijd gemaakt zijn. De thans aangeboden wet komt hem voor eene strekking te hebben, strijdende met de liberale beginsels van de wet van 1821, en nadeelig, ja, allergevaarlijkst te zijn. Hij kan ze dus niet aannemen.

De heer *G. G. Clifford* juicht de heilzame en nuttige strekking der wet toe, en gelooft, dat, in den tegenwoordigen staat van den handel, een algemeen entrepot eene behoefte is geworden voor die steden, welke nabij de zee zijn gelegen, en zulks vooral voor de noordelijke provinciën des Koninkrijks, welke, minder mild door de natuur bedeed, dan de zuidelijke provinciën, in den buitenland-schen handel vergoeding daardoor moeten erlangen. Hierto strekt de wet, die zijne goedkeuring zal wegdagen, niettegenstaande de aanmerking, door hem, gelijk ook door de 3de afdeling, op artikel 2 gemaakt, en door het gouvernement niet beantwoord met genoegzame redenen, gelijk de redenaar tracht aan te toonen.

De heer *Fabry-Longré* maakt eenige algemeene aanmerkingen wegens ons stelsel van regten op den in-, uit- en doorvoer, en is van oordeel, dat het gouvernement de nijverheid en den landbouw nog niet genoeg aanmoedigt. Hij ziet in de voorgedragene wet een' stap tot verbetering en zal ze daarom met dankbaarheid aannemen.

De heer *van de Poll* doet opmerken, dat het stelsel van entrepot niet geheel nieuw bij ons is, dat er voor 70 jaren reeds kwestie van was, maar dat provinciale belangen de daartelling daarvan toen hebben tegengehouden. Nu kunnen die belangen aan het algemeen belang niet meer in den weg staan. Van daar dan ook, dat ons nu zulk eene wet wordt voorgedragen, welke gewis voor den handel en de nijverheid, en dus ook voor de algemeene welvaart nuttig is. Men moet deze wet beschouwen als eene verbetering van de thans bestaande wetgeving. Indien nu de Regering slechts zorg draagt, dat de kosten van opslag en bewaring der goederen, uit zee ingebracht, zonder bepaalde bestemming (voor deze is de wet voornamelijk dienende), niet te hoog zijn, en dat er voorts geene belemmeringen in de behandeling der goederen in het entrepot worden toegebracht, alsdan zal deze wet kunnen medewerken tot het herstel van onzen buitenland-schen handel. Hij deelt in het gevoelen van den heer *Clifford*, wegens de bepaling van art. 2; doch die zwaarigheid kan niet opwegen tegen de heilzame strekking der wet, welke, naar zijn oordeel, ook geenszins in strijd is met de wet van den 12 Julij 1821, en niet ten gevolge kan hebben eene afwijking van het stelsel, bij die wet aangenomen, en welke afwijking, trouwens, ook niet plaats zou kunnen hebben zonder de medewerking en toestemming van de Staten-Generaal. Hij kleeft dat liberale stelsel van matige regten zoo zeer aan als iemand, daar de ondervinding geleerd en hem volkomen overtuigd heeft, dat een stelsel van hooge regten voor den smokkelaar alleen voordelig is. Hij zal voor de wet stemmen.

De heer *Weerts* verklaart er zich tegen, op de gronden, voornamelijk door den heer *Bijleveld* aangevoerd. Hij vreest, dat de uitzonderingen, waarvan art. 2 spreekt, niet zoo zeldzaam zullen zijn, als men misschien denkt; en in dat geval is het ontwerp niet voordelig voor den handel; hij wilde ook, dat het niet aan de Regering werd overgelaten, de uitzonderingen te bepalen; de wetgever moest niet zijn nitsgesloten worden.

De heer *Buddaert* verdedigt de wet, welke eer is eene wet van wederuitvoer, dan van entrepot. Men heeft, zegt hij, uit deze wet gevolgtrekkingen gemaakt, welke er niet uit te halen zijn: zij staat op zich zelve en is in het belang van den handel en van de nijverheid. Wat de bedenking, tegen art. 2 gemaakt, betreft, gelooft hij, dat men de nadeelen, welke de handel door die bepaling zou kunnen lijden, overdreven heeft; zij levert geene genoegzame reden op, om de wet te verwerpen.

De heer *van de Kastele* zal ze ook aannemen, omdat zij de belangen van de nijverheid en den landbouw zoo wel bevordert, als die van den zee- en den transitohandel, en in het algemeen belang is. Men kon de weldaad dezer wet niet uitspreken tot den uitvoer te lande, zonder de belangen der schatkist in de weegschaal te stellen. Voorts zegt hij, dat het toestaan van entrepots de algemeene regel is bij deze wet, en het weigeren van dezelve de uitzondering. Hij kan dus niet deelen in de vrees, deswege door een' redenaar geuit, en de zwaarigheid, tegen art. 2 in het midden gebracht, is niet van dien aard, dat men daarom deze heilzame wet zou moeten verwerpen. Art. 3 behelst eene zeer billijke bepaling.

Het is vier uren. De zitting wordt opgeheven, om morgen ochtend te tien uren hervat te worden.

Zitting van Dingsdag, den 25 Maart.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over de wet betrekkelijk de publieke Entrepots voortgezet.

De heer *de Gerlache* maakt algemeene aanmerkingen over de hooge regten, den zeehandel en over ons tegenwoordig stelsel van regten van in-, uit- en doorvoer. De wet, thans in beraadslaging, is, naar zijn oordeel, niet ruim genoeg: ook de binnenlandsche groote koopsteden, gelijk Luik, Maastricht en Nijmegen, behoorden het genot van entrepots te hebben. Hij zal voor de wet stemmen.

De heer *van Alphen* verklaart zich tegen de wet; zij is niet geschikt voor ons, daar wij lage regten hebben, en de entrepots alleen goed zijn bij een stelsel van hooge regten, gelijk in Frankrijk en Engeland. Voorts toont hij de voordeelen aan van de vrijheid van den handel.

De heer *de Secus* zal voor de wet stemmen.

De heer *Corver Hooft* keurt het beginsel der wet goed, doch zal verplicht zijn er tegen te stemmen, uit hoofde van art. 2, zoo hij dienaangaande geene voldoende opheldering erlangt.

De heer *van Reenen* zegt, dat men niet op eene voldoende wijze heeft geantwoord op de aanmerkingen der afdelingen; hij zal nadere inlichtingen afwachten.

De heer *Denker Curtius* laat zich uit in den geest van den heer *Corver Hooft*.

De heer *de Stassart* is voor de wet.

De heer *Bijleveld* antwoordt op de gemaakte aanmerkingen tegen zijn gevoelen, waarin hij volhardt.

De heer *Staatsraad van der Fosse* verdedigt de wet en toont de voordeelen aan, welke de handel en de nijverheid daaruit zullen trekken.

De discussie wordt verklaard te zijn gesloten. Men gaat over tot de hoofdelijke stemming. De wet wordt aangenomen met 79 stemmen tegen 15, zijnde die van de heeren *van Alphen*, *Bijleveld*, *Warin*, *Collot d'Escury*, *Hinlopen*, *Dumont*, *de Langhe*, *Delcl*, *van Randwijk*, *Repelaar*, *Weerts*, *Donker-Curtius*, *Corver Hooft*, *de Brouckere* en *Jarges*. Zij zal naar de Eerste Kamer worden gezonden.

Men gaat over tot de beraadslaging over den tweeden titel van het derde boek

van het wetboek van burgerlijke rechtspleging, handelende van procedures betrekkelijk erfenissen.

De heer van Crombrughe ontwikkelt de gronden van dien titel, in een vrij uitvoerig advies.

De heer Donker Curtius zegt, dat aan de voornaamste bedenkingen, tegen dezen titel in het midden gebragt, is voldaan geworden, en dat hij dus zijne stem tot aanneming van denzelfden niet zal weigeren; te meer daar hij vertrouwt, dat de wetboeken nog eene revisie zullen ondergaan, waarbij alsdan zal kunnen worden voldaan aan de zwarigheden, die nog, naar zijn oordeel, zijn overgebleven.

Niemand vraagt meer het woord. Z. Exc. de Minister van Justitie, in de vergadering tegenwoordig, verlangt het ook niet.

De wet wordt aangenomen met 85 conparige stemmen, en zal naar de Eerste Kamer worden gezonden.

Zitting van Donderdag, den 27 Maart.

Te 10 uren wordt de Vergadering geopend.

Daar zijn, behalve den Voorzitter, 92 Leden aanwezig.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken is in de Vergadering tegenwoordig.

De Voorzitter heeft eenen afdrak ontvangen van het jaarlijksch verslag wegens den staat van het Doofstommen-Instituut te Groningen, hetwelk in de boekerij der Kamer zal worden geplaatst.

Een ingekomen verzoekschrift van fabrikanten van zeissen en andere dergelijke ijzerwaren, te Hurst, provincie Limburg, om een regt van 25 a 30 ten honderd te bepalen op den invoer van buiten 's Lands van de door hen vervaardigd wordende voorwerpen, wordt voorgelezen en op het bureau nedergelegd, doch zal dien onverminderd worden gesteld in handen der Kommissie tot de verzoekschriften.

De beraadslagingen over het ontwerp van Wet, houdende wijzigingen in het Tarief der regten van in-, uit- en doorvoer, zijn aan de orde van den dag. De Voorzitter verklaart dezelve geopend.

De heer Fabry-Longré heeft het eerst het woord, en spreekt breedvoerig over vele in het Tarief opgenoemde artikelen, inzonderheid over het blik, en de fabriek van dat artikel van den heer de Loi, te Hoei, welke, zijns oordeels, bijzondere aanmoediging verdient. De spreker zal nadere inlichtingen van den Minister, met de verdediging der Wet belast, afwachten, en daar naar zijne stem regelen.

De heer Marchal bepaalt zich bijzonder tot de voorgedragene regten op den vroeger verboden invoer van wijnen aan de landzijde, welke hem voorkomen te werken ten nadeele van onze inlandsche wijnteelt, en tevens een verschil van belastingen te veroorzaken tusschen het eene gedeelte van het Rijk en het andere, en dus strijdig te zijn met de Grondwet, welke eene gelijkheid van belastingen wil.

De antwoorden der Regering, ook in dit opzigt, hebben hem niet voldaan. Het is hier niet de vraag, of er verschil van gevoelens bestaat, maar of het voorgestelde billijk is; en dan beschouwt de spreker de voorgedragene verhooging van regten als eene opoffering, welke van een gedeelte der ingezetenen ten behoeve van den grooten handel wordt gevorderd. Zoo men den inlandschen wijn vrijstelde van regten op den uitvoer, zoude men de voordeelen van den uitvoer naar de aangrenzende landen kunnen genieten.

De heer Bijleveld begint met, ter gelegenheid der tegenwoordige beraadslaging, zijn verlangen te kennen te geven, dat, bij de aanstaande overweging van de tienjarige Begroting, twee punten van groot bezwaar in ons belastingstelsel, welke tot zoo vele klagen en grieven aanleiding geven, namelijk de Patenten en het Gemaal, vooral wat de admodiatie van de laatste belasting betreft, een onderwerp van de ernstige overweging der Regering mogen uitmaken.

Vervolgens geeft de spreker zijn leedwezen te kennen, dat men elk jaar, door het voordragen van nieuwe wijzigingen in het Tarief der regten van in-, uit- en doorvoer, meer en meer afwijkt van de beginselen, vastgesteld bij de Wet van 12 Julij 1821, en het daarop gevolgd en gegrond Tarief van 26 Augustus 1822; terwijl het hem voorkomt, dat, hoe meer men daarmede voortgaat, en dus van twee tegenstrijdige beginselen uitgaat, hoe meer men het regte spoor zal missen.

De spreker treedt nu in bijzonderheden omtrent onderscheidene artikelen, in de voorgedragene Wet voorkomende, als de katoenen lijnwaden, de kanten, den wijn en het ijs, zoo in blokken als vertind, en herhaalt ten slotte zijn verlangen, om de verdere uitzonderingen, welke, ten gevolge der aangenomene Wet wegens de Entrepots, op het Tarief mogten worden gemaakt, vooraf aan de bekrachtiging der Staten-Generaal te onderwerpen.

De Baron de Stassart brengt onderscheidene bedenkingen in het midden, betrekkelijk de belangen van den landbouw, de nijverheid en den handel, die allen gelijke aanspraak op de bescherming van den Wetgever hebben; hij spreekt over eenige artikelen, in het Tarief der regten opgenomen, en verklaart, dat hij zijne stem zal uitbrengen, naar mate hij voldoende antwoorden van den Minister, met de verdediging der Wet belast, zal bekomen hebben.

De heer van den Hove bepaalt zich bijzonder tot de verdediging der bepalingen betrekkelijk de regten op de katoenen lijnwaden, en verklaart zich voor de Wet.

De heer Weerts: Telkens worden er wijzigingen in het stelsel van regten voorgesteld, dat eenmaal bij de Wet van 26 Augustus 1822 was aangenomen. Dit bewijst het gebrekkige der bepalingen en van de daarin gemaakte veranderingen. De Wet van 1826 over dit onderwerp heeft de zwarigheden en onzekerheden omtrent den in- en uitvoer van verscheidene artikelen niet weggenomen, en deze worden door de Administratie nog vermeerderd, zoodat de koopman in zijne handelsberekeningen zeer belemmerd wordt, en, bij de aankomst der ladingen, met moeite moet nagaan, welke regten er verschuldigd of te betalen zijn, of, door het vragen van inlichtingen, veel tijd moet verspillen.

De spreker is van gevoelen, dat men steeds meer en meer van het beginsel der Wet van 12 Julij 1821 afwijkt, en door de verhooging der regten den sluikhandel in de hand werkt. Hij zal tegen het ontwerp moeten stemmen.

De heer van Toulon spreekt in denzelfden geest. Hij zal nogtans de antwoorden en ophelderingen van den Minister afwachten, om daarnaar zijne stem te regelen.

De heer Lemker brengt onderscheidene bedenkingen over het onderwerp in het midden; hij meent, dat de handel, die de bron is van ons bestaan en van onze welvaart, niet aan banden behoort te worden gelegd, en dat een matig stelsel van regten even heilzaam voor den bloei der fabrieken, als voordeelig voor de schatkist is. Daar hij dus tegen onophoudelijke verandering en verhooging is, zal hij aan dit ontwerp zijne stem moeten weigeren.

De heer van Sijzama hoopt, dat, bij volgende wetten op dit stuk, de belangen van de nationale nijverheid, den landbouw en de fabrieken beter met die van den handel zullen worden overeengebragt. Hij bepaalt zich inzonderheid tot het belangrijk inlandsch voortbrengsel, boter en kaas, dat een' grooten tak van bestaan voor verscheidene provinciën uitmaakt, en echter, uit hoofde van de belasting op het zout, aan een niet onaanzienlijk regt is onderworpen, waarvan men nogtans geene restitutie bij den uitvoer geeft, en zulks in weerwil van art. 56 der Wet van 26 Augustus 1822.

Men moge zeggen, dat, indien men deze restitutie toestond, de deur tot fraude zoude worden opengezet, maar zulks heeft dit artikel met zoo vele andere gemeen, daar alle restitutiën van regten gevaarlijk zijn. De spreker heeft daarom een middel uitgedacht, waardoor deze zwarigheid zoude vervallen: indien namelijk de Provinciale Staten de massa van den uitvoer van boter en kaas opmaakten en aangaven, en daarvoor restitutie van regten ontvingen, dan konde deze som over de grond-eigenaars worden omgeslagen, en strekken tot vermindering der opcenten op de Grondbelasting.

De spreker deelt voorts uitvoerige berekeningen nopens dit onderwerp mede, verklaart, dat hij de koffij, thee en suiker als geschikte artikelen voor eene consumtive belasting beschouwt, en hoopt, dat een en ander van hertgeen door hem is aangevoerd, bij volgende herzieningen van het Tarief, in aanmerking moge komen; doch dewijl hij de bepalingen der onderhavige Wet over het algemeen goedkeurt, zoude hij voor dezelve stemmen.

De heer Beelaerts: Het stelsel der belastingen, vervat in de Wet van 1821, en bij het Tarief van 1822 ten uitvoer gebragt, berustte op het beginsel van lage regten, en opende gunstige vooruitzichten. De strijd tusschen handel en fabrieken scheen daardoor te zullen ophouden, en het oogmerk van algemeene welvaart, bereikt te worden. Later is men overgegaan tot een stelsel, om alles te bezwaren, wat niet van Nederlandschen oorsprong, of niet in Nederlandsche werkplaatsen vervaardigd is. De Wet, cergisteren aangenomen, heeft mijne goedkeuring weggedragen, omdat ik dezelve beschouwde als voordeelig voor handel en nijverheid; de bepaling van art. 2 kwam, naar mijn inzien, met het aangenomen beginsel overeen.

Nu levert de voorgedragene Wet op het Tarief, even als in vorige jaren, stof tot bedenkingen van zeer verschillende aard op. Meer dan eens heeft men zich

beklaagd, dat men, om eene enkele bepaling, welke men anders wenschte, de geheele Wet moet verwerpen. Dit zal zoo blijven, tot zoo lang de Kamer hare enstemmigen wil te kennen geeft, dat de verschillende bepalingen een Wet afzonderlijk behandeld worden.

De spreker zal tegen de Wet stemmen; doch geeft ten slotte zijn verlangen te kennen, dat de Regering weldra hare aandacht op twee gewichtige grondstoffen van inlandsche fabrieken, de meekrap en suiker, vestige, welk laatste artikel hem voorkomt, zulks in het bijzonder te verdienen.

De heer de Brouckere is van oordeel, dat het nut van het voorgedragene regt op de katoenen lijnwaden door de antwoorden der Regering geenszins voldoren is; dat, blijkens de onderscheidene verzoekschriften, deswege aan de Kamer ingediend, de belangen hieromtrent strijdig zijn, en de Regering in dezen niet veel beter onderrikt schijnt te zijn, dan de Kamer.

De spreker geeft zijn verlangen te kennen, dat het onverwacht besluit, waar door de middelen van binnenlandsch vervoer bezwaard worden, moge worden ingetrokken; dat de Regering hare aandacht moge vestigen op de vermindering der regten van invoer op grondstoffen der fabrieken, en vooral in het oog houdende, dat men, bij den invoer van gewrochten der meergevorderde Scheikunde, bij het Tarief bepaalde regten weet te ontduiken.

De heer G. G. Clifford verklaart, na de breedvoerige behandeling der voorgedragene Wet, daarbij geene bijzondere bedenkingen te voegen te hebben, en naaf de inlichtingen des Ministers zijne stem te zullen regelen.

De heer Fallon doorloopt de verschillende artikelen, welke in het Tarief voorkomen, en is van oordeel, dat in hetgeen van weerzijden deswege is aangevoerd, overdrevenheid heerscht; hoe zeer hem het voorgedragene verhoogde regt op de katoenen lijnwaden stuit, en hij voor het blik meerdere aanmoediging had gewenscht, acht hij dit echter geen' genoegzamen grond, om de voorgedragene Wet te verwerpen.

De heer Claessens Moris verdedigt het ontwerp, en wel bepaaldelijk ter zake van het voorgedragene regt op de katoenen lijnwaden.

De heer van Alphen betoogt breedvoerig het nadeelige, om van jaar tot jaar wijzigingen in het Tarief voor te dragen, en daardoor af te wijken van het eenmaal bij de Wet van den 12 Julij 1821 aangenomen beginsel van regten op den in-, uit- en doorvoer. Deze telkens voorgedragene veranderingen versterken hem in het gevoelen, dat men in dit opzigt een vast stelsel moet aannemen en behouden, waaraan Engeland zijne welvaart en grootheid dan ook voornamelijk te danken heeft. De zucht tot verhooging der regten op den invoer schrijft hij toe aan overdrevene partijdigheid voor de nijverheid, waartegen hij den Nederlander moest waarschuwen. Hij verlangt een gematigd maximum van regten, met enkel tijdelijke uitzonderingen, en tevens, dat de premien ter aanmoediging van den uitvoer aan vaste regelen gebonden zijn.

De spreker wil de Regering niet van opzettelijke partijdigheid beschuldigen, maar zij behoort het beginsel niet uit het oog te verliezen, dat in Nederland de handel wil vrij zijn, en dat, indien dit niet op eene wettige wijs geschieden kan, men den smokkelhandel te baat neemt. Hij zal tegen het ontwerp stemmen.

De heer Barthélémy meent, dat de voorgedragene bepalingen met het belang der nijverheid overeenkomen. Nopens verandering in de regten op de buitenlandsche katoenen lijnwaden van allerlei soort, deelt de spreker uitvoerige berekeningen en opgaven mede, ter bevestiging van zijn gevoelen, dat eene verhooging van het regt op den invoer van dat artikel onvermijdelijk is. Hij zal voor het ontwerp stemmen.

De heeren de Langhe, le Hon en Serruys deelen kortelijk hunne bedenkingen over het ontwerp, of enkele artikelen van hetzelfde, mede, en verklaren zich voor de Wet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken: Het verhoogde regt op den invoer van wijnen aan de landzijde is in het belang van de inlandsche wijnteelt, en daarop kan het mindere regt op den invoer ter zee geen schadelijken invloed uitoefenen; welk laatste regt, indien dit mede verhoogd werd, deszelfs doel zoude missen.

De eenige reden, waarom men eene vermindering van het regt op den uitvoer van het ijs in blokken heeft voorgedragen, is het gevolg van eene vermoedelijke verhooging van het inkomend regt op dat artikel in de aangrenzende landen.

Even als ter gelegenheid der beraadslagingen over het Tarief, in vorige jaren, heeft men thans eene verhooging van regt op het buitenlandsche blik verlangd, en het doen voorkomen, alsof de Regering dit fabrikaat niet genoeg begunstigde. Het is ongeraden voorgekomen, aan dat verlangen te voldoen, ten behoeve van ééne enkele fabriek van blik, welke in dit Rijk bestaat, en die dan toch bij geene mogelijkheid aan de geheele behoefte van hetzelfde voldoen kan; blijkens ook de verzoeken daartegen, door veelvuldige blikslagers ingediend.

Wat de katoenen lijnwaden betreft, heeft de heer Barthélémy juiste berekeningen en ontwikkelingen aan de vergadering medegedeeld, waaruit de noodzakelijkheid blijkt, om den invoer der buiten 's Lands bewerkte te bewaren. Zulks is geenszins strijdig met de beginselen der Wet van 1821, noch met het Tarief van 1822. Beide stellen de deur tot uitzonderingen en wijzigingen open, en door het aannemen en volgen dier Wetten, heeft men de mogelijkheid en noodzakelijkheid dier uitzonderingen voorondersteld. Ik ontken niet, dat het voorgestelde eene verhooging van regt is, doch dezelve is in het belang der inlandsche nijverheid, en behoort dus tot de uitzonderingen, bij de Wetten van 1821 en 1822 toegestaan.

Dikwerf, en bij verschillende gelegenheden, heeft men het doen voorkomen, alsof de Regering, met afwijking van de beginselen en bepalingen der meer gemelde Wetten, eene duidelijke strekking tot het verbodsstelsel had. Zulk eene aantijging kan geen ernstig onderzoek velen. Daar zijn zes jaren verloop sedert de invoering van de bedoelde Wetsbepalingen. Sedert zijn er vier Wetten, houdende wijzigingen in het Tarief, voorgedragen en aangenomen. Op de meeste daarbij voorkomende voorwerpen zijn de regten vermindert, slechts op 6 artikelen is eene verhooging voorgedragen, en dit zal dan toch beter, dan alle redenering, ten voordeele der Regering spreken, en bewijzen, dat zij de beginselen der Wet van 1821 eerbiedigt en daaraan blijft vasthouden.

Bij deze gelegenheid, zoo wel als bij verschillende vroegere soortgelijke beraadslagingen, heeft men onderscheidene voorwerpen van binnenlandsche teelt en bewerking aan de aanmoediging der Regering aanbevolen. Deze voorstellen zullen, even als alles, wat tot aanmoediging van handel en nijverheid strekt, door haar in ernstige overweging worden genomen.

Geen der Leden meer het woord vragende, verklaart de Voorzitter de beraadslagingen gesloten, en gaat de Vergadering tot de stemming over: 53 leden verklaren zich voor, en 37 tegen het ontwerp, hetwelk derhalve is aangenomen, en aan de Eerste Kamer zal worden toegezonden.

Minderheid: van Hees, Corver Hooft, Bijleveld, van de Kastele, Weerts, van de Poll, van Wickevoort Crommelin, Lemker, Gokinga, Rengers, G. G. Clifford, van Utenhove, van Randwijck, de Brouckere, Dedel, Jssel de Schepper, Donker Curtius, Boddaert, Dijkmeester, van Asch van Wijck, van Toulon, van de Spiegel, Backer, G. Clifford, Pockema, van Alphen, van Bommel, Repelaer, van Brakell, Geelhand Dellafaille, Jarges, Beelaerts, Sandberg, Warin, van Lijnden, d'Escury, Fabry-Longré.

Te 4 uren wordt de Vergadering gescheiden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen hebben de Zetting van het Brood en Boekweiten-Meel heden bepaald, als volgt:

Het grof Rogge-brood, van 4 ponden, f 0 — 33 cs., per pond, f 0 — 08½ cs.
De grof-Weiten-bol, — 5 oncen, — 0 — 10½ —; — — — — 0 — 20½ —
— Fransche-bol, . . . — 3 — — — 11½ —; — — — — 0 — 39 —
— Regal-wegge, . . . — 3 — — — 10½ —; — — — — 0 — 35½ —
— Holl. of Tarwe-bol, — 3 — — — 10½ —; — — — — 0 — 34 —
Het Boekweiten-meel, ... — — — — — 0 — 14 —

Groningen den 31 Maart 1828.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, op de Beurs te Amsterdam, den 29 Maart.			
Werkel. Sch. 2½ pc. 53½	53½	Neg. Lond. 5 pc. 81	81½
Rest. uitg. Sch. 2½	2½	Id. A. L. 5	5
Kansbilj. v. dito, 2½	2½	Eng. gecons. 3	83½
Stell. uitg. Kansb. 2½	2½	Fr. F. op der. 5	69½
Amort. Synd. 4½ pc. 97½	98	Idem op dito 3	69½
Losrenten, 2½ — 92½	93	Certif. v. dito 3	—
Hand.-Maats. 4½ — 86½	97½	Nap. Fonds.	—
Oblig. Kusl. 5 — 98½	98½	Id. in Nap. 5	69½
Russ. Inschr. 6 — 52½	52½	Id. in Lond. 5	75½
Certif. dit. 6 — 52½	52½	Den. in Lond. 3	59½
.. Hamb. 5 — 80½	81½	Mexican. te	—
		Obl. Spanje, 5½ —	—
		Londen, 6 —	—